

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 202.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. septembra 1892.

Letnik XX.

Pozdravni govor

udeležencev prvega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani pri prvem slovesnem zborovanju dne 30. avgusta 1892, govoril premil. gosp. knezoškof lavantinski dr. Mihael Napotnik.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Prezvišeni gospod knez in škof! — Preblagorodni gospodje! — Velečeni gospod predsednik! — Mnogočislani zborovalci!

„V katerokoli hišo pridete, najprej recite: Mir tej hiši! In če bode tam sin miru, počival bode vaš mir na njem; ako pa ne, povrnil se bode k vam.“ (Luk. 10, 5. 6.) Pozdravljati tako domačine, veleval je nebeški učitelj svojim ljubim učencem, ko jih je poslal širom sveta, oznanjat evangeljske nauke in deliti svete zakramente. In to milo povelje Gospodovo so vedno prav vestno izpolnjevali blagi možje, razširjajoč povsodi mir božji in blagoslov nebeški. Prvak apostolov je redoma pozdravljati vernike, rekoč: „Milost vam in mir naj se množi.“ (I. Petr. 1, 3.) In glasoviti apostol narodov ponavlja skoro v vseh svojih izredno l-p-h listih sladki pozdrav: „Milost vam in mir od Boga našega Očeta in od Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ (Rimlj. 1, 7; Gal. 1, 3; Filiplj. 1, 2.)

Prečislani zborovalci! Osnovni odbor, kateri zasluži vse pohvalo in zahvalo za trudapolno osnivanje prvega katoliškega shoda, povabil je tudi mene z ljubeznivim pismom dne 1. julija tekočega leta na ta prepomembni zbor, izreki ob enem željo, da naj bi, kakor je prijazno dostavil, „v spodbudo in veselje zbranim katoličanom spregovoril nekoliko besed, kakor se mi zdi to najprimernejše“. S pogledom na to vljudo poslabilo in izraženo željo pozdravljam vse premile mi zborovalce, došle od koderkoli, z milostipolnim pozdravom človekoljubnega Zveličarja: Mir vam bodi! Bodi z nami vsemi oni blagodejni, zveličalni mir, katerega je križani Jezus pridobil, katerega svet ne pozna in ga nima, vam ga torej tudi dati ne more, pa vam ga tudi vzeti ne more, ako ga imate močno zasajenega v svojih dušah in ga varno hranite v svojih srcih. Ko pa po nasvetu Gospodovem in po vzgledu blagovestnikov pozdravljam dobrodošle zborovalce, ne dvomim niti trenotek, da se zaželeni mir ne bode vračal na me nazaj, ker se v tem zbirališču ne nahaja samo eden otrok miru, marveč je tukaj zbrana častita družba miroljubnih, treznomislih, za vse pravo in dobro, za vse lepo, čisto in sveto žareče zavzetih veljakov iz vseh slovenskih pokrajin.

1. Prespoštovani zborovalci! Sreča mi v prsih radostno igra, ko gledam toliko množico odličnih in odločnih katoličanov, ki so se zbrali v lepi beli Ljubljani s tem blagim namenom, da v vzajemni ljubezni mirno in modro presojujejo velevažna vprašanja, zadevajoča gmotno in duševno, časno in večno blagostanje vernega slovenskega naroda. Poleg te hvalevredne namere pa se, prečislani, še tudi udeležujete katoliškega shoda, da javno pred vsem svetom pokážete, kako globoko vas prešinja ona živa vera, ki je blažila in osrečevala vaše drage očete in mile matere; da s tem očitim veroizpovedanjem vzdramite tudi v bližniku blagodejno versko zavest, ako bi spala, in da jo utrdite, ako bi pojemala; nadalje da poučite neuko ljudstvo, katero danes le prelahko, žalibog, nadleguje in moti misel, češ, sveta vera ne ugaja više izobraženim možem, ona

je le bolj za manje omikane in olikane ljudi; in naposled ste se mnogobrojno zbrali, da pričate z vsem povdarkom, da vera ni in ne more biti zasebna zadeva, temveč je jedna najvažnejših zadev, imenito v Slovencih, katerim je bila mati edino prave omike in olike, je bila najzdatnejša pripomoč k narodnemu razvoju in najmočnejša obramba narodnega blagostanja. In prav zato želé vsi udeleženci tega izrednega shoda, da se ne trga, pač pa virjuje, da se ne razdira pač pa podpira med Slovenci ona najkrepkejša in najsvetejša vez, katera edina premore celo mnoge, po govorici, zgodovini in napredku različne narode velike in ljube naše Avstrije spajati v mogočno bratovsko družino, saj je Kristus po Pavlovem nauku podrl srednji zid pregraje, sovraštvo, med narodi (Efež. 2, 14); ako pa to, kolikoveč zamore vera eden narod družiti v čedno urejeno in zato nepremagljivo zadrugo. Nedvomno! vera in samo le sveta vera zadošča, da se narodu ohrani blagodejni mir na nepremakljivem temelju. Non est enim dissensionis Deus, sed pacis. Ni namreč nesloge Bog, ampak miru. (I. Kor. 14, 33.)

3. Prejubi skupščinarji! Slovence, razkrojene po raznih pokrajinah, edini prav tesno že mnogokaj, pred vsem materni jezik, pa globoka od očetov podedovana zvestoba do prestavne Habsburške vladarske rodovine in do preljubljenega svetlega cesarja Franca Jožefa I. Vendar te naravne vezi in sponi dobivajo višjo svojo pomembo in največjo svojo moč v sveti veri, ki uči, da je vsaki narod od Boga prejel dar jezika, da se krepi ne pa slabí, da se druží, ne pa loči, da se ljubi, ne pa sovraži, da se večno reši, ne pa pogubi. „Lingua placabilis lignum vitae.“ Soravljiv jezik je drevo življenja, zatrjuje sveti Dun v knjigi pregovorov (15, 4). — In vera uči, da je vsaka oblast naprava božja, da se torej Bogu usavlja, kdor se oblasti ustavlja, kakor razpravlja to slavljeni Pavel v klasiškem trinajstem poglavju svojega izbornega lista do Rimljanov, katero poglavje je več koristilo državnim oblastim in tako mirnemu razvijanju človeškega rodu, nego so koristile druge modroslovne in vednostne razprave o državi in o pravicah države sém od Platona in Aristotelja pa tje do Hugona Grocija in Pufendorfa ali kateregakoli novejšega državpravnikarja. Vera uči, da moramo dajati Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega (Mat. 21, 21), ali kakor opominja prvi rimski škof in papež tako apostolski kratko pa krepko: „Vse spoštujte, bratovščino ljubite, Boga se bojte, kralja častite“ (I. Petr. 2, 17).

Tako je sveta vera najboljša družilna in krepilna moč za sleharni narod. Ali ne? Pa kdo se ne čudi temu, da si je maloštevilni narod slovenski ohranil do tega trenutja svoj obstanek vkljub hudim nevarnostim v minuli dobi, med tem ko še mnogobrojnejši narodi živé danes samo le v zgodovini? Od kdaj ta čudapolna vstrajnost in trpežnost? Od ondot, ker so se bogoljubni Slovenci zmirom najtesneje oklepali stare matere svete cerkve, pozidane na skali, katere ne premagajo niti peklenške sile.

Da! kakor se po obljubi Kristusovi ni bati za obstanek katoliške cerkve, tako ni bati se pogina narodu, ki se naslanja na ta steber resnice (I. Tim. 3, 15.) Odpad od cerkve je neizogiben propad kakor za posameznika tako za narod. Ali pretiram? Odprimo zgodovino. Majhno izraelsko ljudstvo je bilo srečno, je bilo amazovito, dokler je živelo v živi veri v živega Boga. Ko je pa odpalo od

te vere, zapalo je vselej sovražnikom, izgubilo je samostanost svojo. A tudi v krščanski dobi kaznuje Bog maloverni ljudstva sila hudo. V Aziji in Afriki spremenili so se evetoči vrtovi, v katerih so svojedobno blagonosno delovali Atanaziji, Baziliji, Gregoriji, Krizostomi, Avguštni, v žalostne puščave, ko je izginila iz src prebivalcev delavna vera, ali ko ni bila druga, kakor le mrzla blede luč, podobna luči lunini, ki ne greje src in ne oživilja stvarij. Narobe pa so pustili kraji postali rajsko lepe pokrajine, ko se je zasejalo in je rastlo tamo seme sv. krščanske vere. Da, pač nepopisne in nedopovedne važnosti je vera za življenje in razvitek narodov. „Jaz ne vem,“ piše Ciceron v svojem vrliznanem delu „de natura deorum“ (I 2), „bi li se dala zvestoba, bi li se dal človeški rod ohraniti in bi li se mogla ideja pravičnosti vresničiti, ko bi nehala pobožnost do Boga.“ „Vera je prva ter najvažnejša reč, brez katere ne more biti država“, uči filozof starih filozofov, velemodri Aristotelj (Polit. VII. 8.) In občeznani francoski učenjak Montesquieu pripazuje, strmé: „Čudna prikazen! Krščanska vera, kateri je predmet le sreča prihodnjega življenja, utemeljuje že tudi srečo sedanjega življenja“ (Esprit des lois. XXIV. 2.) Resničen je pač tudi izrek slavnoznane predsednika severoamerikanskih združenih držav, vrlega Washingtona: „Vera je najpotrebnejša podpora javnega blagostanja. Ta ni mož domovine, ki izpodkopava ta močni steber človeške družbe.“ Ko je nam vsem dobro znani duhovnik Don Bosco napravil neki dan majniški izlet s kaznjenci, katerih je bilo dve sto, brez vojaške straže in podpore, oprt samo na versko spoštovanje, katero so gojili kaznjenci do služabnika božjega, in ko jih je na večer vse srečno pripeljal na dom, začudil se je ministerski predsednik temu dogodku tako, da je dejal: „Vi duhovniki večnega Boga imate moč, ki je večja od vsake druge sile, ki je imamo mi. Vi premorete vladati srca, tega pa mi ne zmoremo.“ (Kathol. Mission. 1888. Str. 118.)

Kdo iz teh modrih izrekov modrih mož ne zazvdi neizmerne vrednosti svete vere za pravo srečo sleharnega naroda? Ljubimo torej to najdražjo svetinjo, podedovano od svojih očetov; pa častimo in spoštujemo mater, ki nam preskrbno varuje ta zaklad — sveto katoliško cerkev. Kraj mojega telesnega rojstva je mila moja domačija, po duhovnem prerojenju pa je cerkev draga moja domovina. To dvoje se vjema dobro, kakor se vjemata telo in duša v človeku. Dokler se drži ud telesa, živi, ker je duša v njem; ko pa se loči od trupla, umrje, ker ni duše v njem. Kar je duša za telo, to je cerkev s svojim svetim Duhom za kristijana. Dokler ostane v cerkvi, živi in bode živél; ko jo pa zapusti in zabi, zapuščen in pozabljen je tudi on. Slovenci! stojte trdno na tej rešilni skali, ki že nad tisoč let varuje narod pogubne poplave. Na tem temelju edinosti, in sicer edino le na tem stebru resnice si premorete utrditi pravo složnost, ki traja stalno in ne le kratko. Grki so imeli svoje igre v Olimpiji. Družilo jih je tam skupno bogočastje in pa tekmovanje po najvišji slavi v vseh izdelkih bistrega uma in dlani človeške.

Judovski narod se je shajal vsako leto po trikrat pri svetišču Gospodovem v Jeruzalemu, da si je ohranil edinost v veri in v državnem življenju. Jeroboam je pa postavil zlata teleta v Danu in Bethelu, da bi zabranil po verski neslogi zopetno zedinjenje vseh dvanaest rodov. Hudobni namen se

mu je res posrečil. Ali s tem sramotnim početjem vsekaj je nezaceljive rane svojemu narodu, ki je od te dobe razdvojen skoro vedno hlapčeval nevernim tujcem. Skrb za sveto vero in njena obramba je družila avstrijske parode v turških vojskah. In Slovenci, katerih je peščica mala, naj bi ne mogli gojiti iste edinosti, naj bi ne mogli složno delovati za čast in večni dobiček svoj na podlagi krščanskih, večno trajnih načel, in bi se naj cepili po slabem vzgledu drugih narodov v dva sovražna tabora? Pa v evangeliju še vedno stoji in se ne da izbrisati svarilo Gospodovo: „Vsako kraljestvo, katero je v sebi razdeljeno, bode razdejano, in vsako mesto ali dom, ki se je v sebi razdvojil, se bode podal. Et ruina eius erit magna nimis“ (Mat. 12. 25.) Pa kaj? Bomo li sedaj sveti materi, katoliški cerkvi, obračali hrbet, ti predobri in preskrbni materi, ki nas je redila, vzgajala, ednila in krepila tisoč let? Fundamentum aliud nemo potest ponere praeter id, quod positum est, quod est Christus Jezus. Druga temelja ne more nikdo vlagati, mimo onega, ki je vložen, ki je Kristus Jezus (I. Kor. 3. 11.)

3. Preljubljene zborovalci! Ko bi stopil najslavnejši apostolski misijonar sedaj med nas, zaklical bi nam, kakor nekdanj svojim Efežanom: „Bratje! hodite modro in rabite čas, zakaj dnevi so hudi.“ (Efež. 5. 15. 16.) Resnično! naši časi so hudi in nevarni najbolj zato, ker se danes ne zametuje ena ali druga verska in moralna resnica, kakor nekdanj, marveč ker se zanikuje in napada vse, kar je krščansko, katoliško, cerkveno. Ne trdim, da bi se godilo to tudi že med Slovenci, vendar proti nevarnosti, da pride ta strupeni duh od drugod in okuži še sveži in zdravi rod slovenski. Ne dá se tajiti, da išče tok sedanjega časa drugo strugo. Kdo vé, kam se obrne in kaj da učini? Kdo nas reši strašne nevarnosti? V sveti cerkvi je že rešeno to vprašanje. Reši nas, kakor nas je odrešil, božji Odrešenik Jezus Kristus, pot in resnica naša in naše življenje. To je edini Izveličar, drugega ni, ako se odstrani ta. Predragi! Kristusova vera še bode praznovala svojo zmago — in to v kratkem, morebiti že o nastopu dvajsetega stoletja. Njeno rešilno moč še bodo hvalili in slavili brezbožneži, in sicer tedaj, ko bode seme brezvernosti in brezbožnosti, katero so zasejali v slepi strasti in brezmejni oholosti, poglalo, raslo in sad rodilo. Takrat bode konec morali brez vere.

Da ne okusijo Slovenci tega morilnega sadu in ne umrjejo, ampak da stanovitno živé versko-nravno življenje, na to treba delati brez odmora. Slavni prerok Elija se je po obilnem in ne vselej uspešnem trudu za sveto reč med Izraelci podal, ves užaljen in ves potr, v samoto, da si v tibi in mirni votlini odpočije od dela in da se skrije pred sovražnimi preganjalci. Ali približal se je Gospod in vprašal: „Kaj delaš tu Elija?“ In odgovoril je: „Vnet sem gorel za Gospoda Boga vojnih trum; a zapustili so tvojo zavezo Izraelovi otroci, tvoje altarje so razdžali, tvoje preroke so pomorili z mečem, puščen sem jaz sam, in iščejo moje duše, da bi jo vzeli. In zaklical mu je Jehova: „Pojdi vun“ (III. Kralj. 19. 9—11.) In na to je poučil Gospod Elijo, naj se zopet loti svoje službe, pa jo naj opravlja mirno in potrpežljivo, saj tudi Bog ne biva v pišni niti v potresu, niti v ognju, pač pa v šumljanju tanke sapice. „Pojdi vun in stopi na Goro pred Gospoda. In glej, Gospod gre mimo. In velik in močen piš, ki preobrača hribe in lomi skale, pred Gospodom; ali v pišu ni Gospod, in za potresom ogenj, pa v ognju ni Gospod. In za ognjem šumljanje tanke sapice.“ In iz te prijetne sapice je govoril Gospod: „Elija, pojdi vun in podaj se na svojo pot“ (III. Kralj. 19. 11. 12. 15.) In hipoma vstavi, zapustil je sveti mož svoje skrivališče in se je vnovič pogumno poprijel dela ter je z vso ljubeznijo učil svoje ljube rojake, čednostno živeti in se popačenosti varovati, dokler ni bil za svojo gorečnost povzdignjen na gorečem vozu v zračne višave.

4. Po vzgledu tega „voznika Izraelovega“ poberimo se tudi mi za ohranitev prelepih lastnosti v Slovencih. Katoliški, avstrijski, slovenski — to so trije prislovi, ki se prav prijetno vjemajo in so neločljivi. Nekatoliški Slovenec bi bil popačenec, bi bil izdajalec svete matere cerkve, bi bil odpadnik od slovenske zgodovine.

Toda katoliškega Slovenca neomejena zvestoba do sv. očeta papeža Leona XIII. je stikoma združena z neomahljivo udanostjo do preljubljenega av-

strijskega vladarja Franca Jožefa I. Te dve zlati dednosti, Slovence kakor prirojeni, se strinjata, kakor se zlagata papeška in cesarska zastava v eni barvi in sicer zlati: zlatobela, zlatočrna. O da! Slovence manjka mnogo, pa ne manjka jim iskrene požrtvovalne ljubezni do Boga in do njegove cerkve, do cesarja in do svoje avstrijske domovine.

In te dragoceni kreposti naj se še globlje zasadita v slovenskih srcih po blaženem vplivu prvega slovenskega katoliškega shoda, kateri pa neče biti shod posebne slovenske stranke, ampak je shod katoliških Slovencev, pa tudi neče biti politični shod, ampak je le izpoved katoliške zvestosti in krščanske domoljubnosti. Pod okriljem zastave: vse za vero, dom, cesarja, zboruje ta skupščina in pospešuje jasnost v načelih, složnost v delovanju in navdušenost za dobra dejanja. Jasnost v načelih bode nastala po mirnem in stvarnem posvetovanju izobraženih mož iz raznih služeb in od raznih strani, krepostnih mož, ki ljubijo resnico, četudi žrtve tirja. Sladko otožnost bodo dosegla blaga srca, ki vsa bijó katoliški in avstrijski, srca, ki se samo bližati morajo, da se brž umejo in ljubijo. Navdušenost za dobra dejanja pa vzbuja in bode vzbujal divni pogled na bogato število velikodušnih udeležencev. In pri tem ugodnem položaju kdo dvomi, da se vrše in se bodo vršile obravnave prvega slovenskega katoliškega shoda k večji časti božji, v povznesenje sv. cerkve, v čast in večni dobiček slovenskega naroda, v sporazumljenje in pomirjenje pravih rodoljubov, vsem udeležencem pa v prijetni in blaženi spomin.

* * *

Sedaj pa treba, da hitim h koncu. V starih Atenah je prejel neki oblastnik med veselim gostovanjem list, v katerem ga je svaril dober prijatelj pred bližnjo zaroto. Ali mož, nejevoljen, da ga kdo moti med veselico, vrže neodpečateno pismo pod vzglavje svojega sedeža, rekoč: Tā πρόμαχτα εἰς αὐτῶν, opravi za jutri. Toda drugega jutra ni dočkal mož, izgubivši še tisto noč oblast in življenje. Preljubi zborovalci! Modrost je, učiti se od nemodrosti drugih. Recimo zatorej: Tā πρόμαχτα εἰς σήμερον, opravi za danes, za jutri pa odmor po upor, na tem svetu nevtrudno delovanje, v nebesih pa večnoveselo gostovanje.

Na delo torej, da ne porekó zanamei, da smo bili malomarni in brezbržni za velevažna vprašanja svoje dobe, da smo bili preslabi za dejanja, prebojazni za žrtve, da nismo plameneli za uzore med svetom, kateremu je zabava in denar: gloria in credo. Presojajte resolucije, po potrebi časa vam predložene, resolucije, ki ni o prazne besede ali zračne reklje za trenotek, nego so globoko premišljeni in skrbno izdelani načrti in bodo vodilna načela za poznejše blagonsno delovanje. Zatorej vse prevdarite in kar je dobrega, obdržite. (I. Tess. 5. 21.) In vse to dobro bodete pa prav lahko našli, ker vem, da se ravirate po modrem načelu na modrejšega Afrikancea: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus autem caritas; in ker umejete, kar poje avstrijska pesem:

Trdno dajmo se skleniti,
Sloga pravo moč rodi.
Vse lahko nam bo storiti,
Ako združimo moči.

In če še bode dalje hladen, kakor je še doslej vel pri zborovanjih, duh krščanskih načel, duh krščanske ljubezni in bratovske složnosti, potem bode ta shod to, za kar ga pozdravljam, bode jutranja zarija sijajnejše bodočnosti za katoliške Slovence; potem bodo ti slavnostni dnevi: dnevi uspešnega ker složnega delovanja še dalje in dalje; in potem bode ta shod dosegel preobrat na bolje, dosegel bode to, kar vsi želimo, da bode božji, vzveličalni mir zavladal in zakraljeval po vsej slovenski zemlji pri vseh, ki so dobre in svete volje. Tako se zgodi. Tako bodi! (Živahno oduševljenje sledilo je tem apostolsko-gorečim besedam. Tudi med govorom so oveseljeni in razvneti poslušalci večkrat pokazali svoje zadovoljstvo na navdušen in spoštljiv način.)

Posvetovanja v odsekih.

5. Odsek: Tisek.

(Konec.)

Profesor dr. Lampe predlaga spremembo konca točke 1. a), ki naj bi se glasila: „Časnike pa, ki so nekoliko omahljivi, pa se še niso udali liberalizmu, naj vplivni katoličani tako preustrojujejo.“

Kapelan g. Bohinjec toplo priporoča predlog dr. Lampeta, zakaj o časnikih, kateri niso od-

ločno katoliški, so pa vendar-le katoliški, ker niso še do zdaj žalili čuta katoliškega vsaj ne direktno, ne moremo reči, da se brezpogojno še niso udali liberalizmu, ker iz tega se vendar-le sklepa, da so se udali, dasi ne brezpogojno, liberalizmu, česar pa vsaj dobrohotno misleč ne moremo trditi.

Predsednik dá na glasovanje predlog dr. Lampeta in sprejme se z večino.

Vrednik g. Gabršček se oglasi k točki 1. b) in predlaga spremembo, glasečo se: — — — zato priporoča, naj se osnuje neki stalen središčni odbor katoliških vrednikov, ki naj bi določeval — — — Težko je vrejati, lahko je kritikovati časnike. Kdo pozna bolj čitatelje kakor vredniki? Na katoliškemu shodu v Linceu se je stavil tudi poseben navet, a drugačen, kakor je v resoluciji slovenskega katoliškega shoda, ter se vjema z mojim nasvetom gledé katoliškega časnikarstva (bere ga). Vredniki delajo po svojem prepričanju, a da bi si dali narekovati od odbora zunaj njih, kakor resolucija pripravljalnega odbora hoče, bi takih mož vrednikov ne dobili. Treba se je z vredniki samimi dogovarjati in posvetovati in zato je potrebna taka zveza vrednikov. „Vplivni gospodje“, o katerih govori resolucija, so lahko na drugih poljih spoštovanja vredni, a časnikarskega delovanja ne poznajo kaj.

Duhovnik gosp. Perinčič: Ako bi do tega prišlo, kar hoče g. Gabršček, potem ne bi bilo treba nobene resolucije. On govori „pro domo sua“, katoliški shod pa je za ves narod, ne pa, da bi bili odvisni v javnem mnenju od nekaterih vrednikov. Poznamo jih.

Gosp. Gornik: Strinjam se z gosp. predgovornikom, zakaj po predlogu g. Gabrščeka bili bi mi terorizirani od vrednikov. On hoče, da bi sami vredniki sedeli v takem odboru, toda jaz pravim: po besedah resolucije vredniki izključeni niso, ako so res katoličani.

Predsednik gosp. Zupančič meni, da bi se torej po različnih željah resolucija glasila: „odbor katoliških vrednikov in drugih vplivnih gospodov“.

Zupnik g. Škufca odobrava nasvet predsednikov, da se v odboru združijo vredniki in vplivni možje.

Kapelan g. Bohinjec se tudi strinja z dotičnim nasvetom, le da obžaluje prezaničljivi ton o vrednikih enega izmed predgovornikov, povdarja potrebo akademične izobrazbe vrednikov ter kara preveliki pritisek na vrednike od strani vplivnih, pa v politiki ne kompetentnih gospodov.

Prof. g. Kuharju zdi se, da plava ta resolucija preveč v zraku, ter stavi jasnejšo določbo: „naj se vsaj enkrat v letu snidejo vredniki slovenskih katoliških listov, slovenski poslanci in zaupni možje slovenskih katoliških društev, ki naj bi“ ...

Spiritual gosp. dr. Pavlica zdi se resolucija jasna, le izrečno je treba povedati, kdo naj osnuje ta odbor? Kdo pač drugi, kakor stalni odbor katoliškega shoda? Torej naj bi se glasila resolucija: „Stalni odbor za katoliški shod naj osnuje stalni središčni odbor katoliških vrednikov in pisateljev ki ...“

Prof. g. dr. Lampe povdarja, da morajo biti vredniki samostojni. Kako pa bi pri občinstvu imeli zaupanje, ako to niso. Seveda se morajo ozirati in se ozirajo radi tudi na mnenje drugih, ki marsikaj več vedó, posebno o lokalnih zadevah.

Vrednik g. Gabršček pravi, da je opravičeno ugovarjal dotični resoluciji, kakor kaže debata, a terorizirati ne mars. Da bi tak odbor kaj delal in sklepal, ne da bi vedeli vredniki o tem, to ne gre. Dober svet pa vredniki vedno radi uvažujemo.

Predsednik g. Zupančič torej predlaga resolucijo takó: „Odbor katoliških vrednikov in zavodnih vplivnih gospodov ...“ — Sprejme se z večino.

Spiritual g. dr. Pavlica oglasi se k točki 1. c). Kateri bodi ta naš dnevnik? Pač „Slovenec“. Dveh nam ni treba. Vem, kaj imate zoper Slovence. Mi pač v tem oziru prestrogo sodimo. Kateri list je z nami, tistega podpirajmo. Odpustimo, ako nam je bil časih kak izraz preojster. Rajni Levstik je bil ojster. Zakaj? Ker je bil odkritosrčen. Tudi meni se je očitel nedavno v časnikih neki izraz, ki pa je, pravim, vendar-le dostojen slovenščine. Da je temu res tako, priča nam veliki salonski mož g. J. Stritar. On je imenoval duhovnika, profesorja, predsednika „Matice Slovenske“, J. Marna, naravnost „drvarja“. Priporočimo torej liste: „Slovenec“, „Dom

in Svet", za mladino "Vrtec", za izobražence "Rimski Katolik". Priporočim Vam "Rimski Katolik" v imenu njegovega vrednika, da mu čvrstih spisov dopošljate. Lahko rečem, da brez "Rim. Katolika" bi ne bilo še katoliškega shoda. Imenoma naj se torej izreče v resoluciji: "Naš dnevnik je "Slovenec", za leposlovje "Dom in Svet", za mladino "Vrtec", za izobražence "Rimski Katolik". Sklenimo torej precej, naj vsak se naroči na "Slovenca", kdor se ga še ni, predno gre iz Ljubljane, in kdor se ga je naročil, pa še ne plačal, pa naj stori to te dni.

Predsednik dá g. dr. Pavlice predlog na glasovanje in sprejme se z večino. Ker pa se je premalo jasno predlagalo in prehitro glasovalo, večina navzočih niti dobro vedela ni, za kaj se gre.

Oglasé se govorniki proti temu predlogu gosp. dr. Pavlice in zoper že sprejeti predlog se nadaljuje debata, dasi gosp. predsednik oporeka.

Gosp. prof. dr. Mlakar ugovarja predlogu dr. Pavlice, da se imenoma naštevajo priporočani listi, ker s tem preprečimo nasprotnikom zblizanje in podremo most, na katerem bi se mogli sniti. Enoglasno lahko sprejmemo v srečo ta predlog, a v resoluciji ne. Ne pojostriamo še bolj svojega razpora in ne prerežimo niti, ki nas še utegne zvezati. "Slovenec" nam je lahko zrcalo, po katerem bi se ravnali, a nasprotnikov ni treba še bolj dražiti. Pristaviti moram tudi, da pri nas na zelenem Štajerskem nismo imeli toliko očitati "Slovenca", kakor se je govorilo.

Prof. g. dr. Marinko omenja listov, kakor "Slov. Gospodarja", "Mira", "Dol. Novice", o katerih se vendar ne more trditi, da bi se bili pregrešili zoper program katoliškega shoda in da ne bi bili tudi priporočljivi.

Župnik g. Skufca predlaga, da se razveljavi predlog dr. Pavlice, predsednik ga po nekoliko pomisleku dá na glasovanje, in sprejet je bil z ogromno večino.

Nato stavi gospod predsednik prvotno resolucijo poročevalčevu na glasovanje, ki je bila sprejeta.

Pri točki o družbi sv. Mohorja so se čuli gromoviti klici "živio"!

Vrednik gosp. Gabršček oglašuje se k točki 2. b) o "Matici Slovenski", češ, da je stilizacija njena žaljiva za zavod in predsednika g. Marna in da se ne bode mislilo, da je resolucija zasušnica "Matici Slovenski", predlaga spremembo.

Predsednik g. Zupančič zagovarja resolucijo, češ, da ni treba tako hudo misliti.

Prof. g. Hutterer-ju ugaja predlog gosp. Gabrščeka, zakaj s to resolucijo "Matici" dajemo prevrč navodila in s tem indirektno izrekamo nezaupeco.

Kapelan g. Slavec je za to, da se vstavijo besede: "skrb, da kakor do zdaj tudi zanesljive deluje..."

"Prof. g. Kržič predlaga, da se vstavi samo besedica "vedno".

Predsednik dá Kržičev predlog na glasovanje in sprejme se.

Spiritual g. dr. Pavlica predlaga, da se v točki 3. za "farne knjižnice" pri-tavi še: "in dekanjske knjižnice za izobražence", ker po deželi je težko dobiti vselej strokovnih knjig, vzlasti duhovnikom in učiteljem, državne in deželne knjižnice pa tudi niso vselej lahko pristopne po neprijaznih uradnikih.

K točki 4. oglašuje se g. prof. J. Debevec, češ mladina potrebuje dobrih spisov in zato nasvetuje, da stalni odbor za katoliški shod izvoli odbor za izdavanje knjižnice za mladino.

Župnik g. Lavrič meni, da bi se izdaval takaka knjižnica po vzgledu nemške "12 kr. bibliotek".

Kapelan g. Bohinjec meni, da bi ne bilo treba sklepati o taki knjižnici, ker se je že več takih izdaj začelo, pa tudi končalo. Prva reč je, pero v roke in pisati; družba sv. Cirila in Metoda rada sprejme take spise v svoji knjižnici in gosp. Kržiča "Detoljub" in "Angelček" potrebujeta mnogo gradiva.

Po prebranih in prerezetanih resolucijah dá g. predsednik na glasovanje vse resolucije o "tisku" s sklenjenimi spremembami vred ter so se "en bloc" sprejele.

Naposled izvoli odsek za poročevalca na slovesnem in sklepnem shodu referenta gosp. Antona

Kržiča, za njegovega namestnika pa profesorja g. dr. Lampeta.

S tem gosp. predsednik sklene odsekovo zborovanje ob 5 uri popoldne.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. septembra.

Notranje dežele.

Moravsko. Nemški listi so prenapolnjeni poročili o napadih Čehov na Nemce. Posebno se pa odlikuje protisemitski "Deutsches Volksblatt". Da so ta poročila lažljiva ali vsaj pretirana, še praviti ni treba. Slovenci sami vemo, kako znajo liberalni Nemci v takih slučajih krčati. Koliko se je pisalo o izgredu o znani Grünovi slavnosti v Ljubljani. Če je tedaj "Leipziger Tagblatt" že govoril o topničarjih in toposih, bil bi človek misliti, da je vstaja v Ljubljani. Ravno tako se pa stvari pretiravajo na Češkem in Moravskem. Zgoraj omenjeni dunajski list vé celo povedati, da je izvedelo okrajno glavarstvo v Roussnici, da so blizu mesta bili Nemci napadeni. V tem mestu pa še okrajnega glavarstva n. Iz tega se vidi, kako verodostojna so poročila omenjenega lista.

Češko. Trije člani fidejkomisnega in sedem poslancev nefidejkom soega veleposestva je odložilo mandate. Nove volitve bodo šele dné 29. t. m. Odložil je mej drugim svoj mandat tudi grof Kinsky, kateri se je udeležil dunajskih konferenc in je tudi bil podpisal dunajske punktacije. Možu se menda zdi potrebno umakniti se iz javnega življenja, ko se dunajske punktacije več izvršiti ne dajo. Mandata pa ni odložil knez Alfred Windischgrätz, o katerem se je tudi govorilo, da ga bode. Se li zmerna stranka volitve udeleži, še ni znano. Ravno tako tudi ne, če bodo ustavoverci postavili svoje kandidate. Vsekako bode dan 29. t. m. velicega pomena za politični razvoj na Češkem pa tudi v celi Avstriji. Če zmaga konservativci, bode tudi na Dunaju še nekaj časa imeli konservativci močen vpliv, če pa zmaga ustavoverci, pa bode vlada se bolj nagnila na levo stran.

Vnanje države.

Nemčija. Katoliški shod v Mogunciji je v četrtek se zaključil. Kje bode pa prihodnji nemški katoliški shod, se pa ni določilo, temveč se je stvar prepustila posebnemu odseku. Shoda v Mogunciji se je udeležilo tudi več katoličanov iz Alzacije in Lotaringije, kar je vsekako pomenljivo. Dosedaj se Alzacijci niso družili z nemškimi katoliki, temveč so hodili svoja pota. Na prvem slovesnem shodu je odvetnik dr. Schmidt naglašal, da katoliki v Nemčiji ne smejo poprej odjenjati, da se njih veljava tako povzdigne, da bodo mogli v Prusiji postati tudi ministri in vladni predsedniki in da se vlada ne bode bala s pomočjo katolikov dognati kakega zakona, ko bi bil tudi ljudskošolski zakon. Predsednik katoliškemu shodu dr. Porsch je pa naglašal, da se sedaj bide boj mej vero in ateizmom. Nasprotniki vere podkopujejo tla današnji človeški družbi. Mogunski škof je naglašal zasluge papeža Pija in pa sedanjega papeža, potem je pa govoril o šolskem vprašanju in kulturnem boju, ki je utrdil v Nemčiji katoliško zavest. Baron Schorlemer Alst je dokazoval, da se socialno vprašanje dá rešiti le na verskem stališču. Shod se je izrekel, da katoliki zmatrajo teritorialno neodvisnost papežev za potrebno, da papež more izvrševati svoje pastirstvo. Poleg tega je shod izrekel željo, da bi se papežu prepustilo razsojevanje mejnarodnih preprirov. Na ta način bi se najlože ohranil mir v Evropi. Dekan bogoslovne fakultete katoliškega vseučilišča na Francoskem je govoril o katoliških vseučiliščih na Francoskem. Shod se je izrekel, da bi se ustanovljala katoliška učiteljska društva. P. Horne, superijor afriških misijonov, je govoril o afriških misijonih. Sedaj je v teh misijonih že 45.000 katolikov, katerim pastiruje 483 patrov. Govornik je naslikal lepe vspehe teh misijonov, pa tudi velike težave in je pozivljjal katolike, da te misijone podpirajo. Državni poslanec Groeber je govoril o redh v Nemčiji. V dveh državah na Virtemberskem in Badenskem ni noben red dovoljen, najboljšje je pa v tem oziru v Prusiji. Na Virtemberskem so redovnikom sedaj misijoni dovoljeni, na Badenskem pa še to ni. Govornik je pripovedoval, kako čudno postopajo oblastva proti redovnikom. Stvar je včasih kar smešna, ko bi tako žalostna ne bila. Kanonik dr. Müller je pojasnjeval važnost misijonov. Nadžupnik dr. Schmitre je proslovljal Janssena, ki je znal pisati zgodovino nemškega naroda. Janssen je bil pravi prijatelj nemškega naroda in je osvetlil srednji vek. Njegovo delovanje odvaga celo katoliško vseučilišče.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. septembra.

(Osebné vesti.) Finančni nadsvetnik in prokurator v Ljubljani, gosp. dr. Jos. Račič, je dobil naslov in značaj dvornega svetnika. — Kakor izvemo iz zasebnega pisma, biva državni in deželni poslanec g. Viljem Pfeiffer v Karlovih Varah na Češkem, kjer ostane dva ali tri tedne. — G. Walland,

vladni oficijal je imenovan pristavom pomožnih uradov pri tukajšnji deželni vladi z naslovom ravnatelja. — G. Gomilšak, načelnik železnične postaje na Vidmu, je premeščen v Ljubljano.

(Pojasnilo.) Ker je "Sov. Narod" tako obširno in tendenciozno poročal o govoru g. dr. J. Šušteršiča v odseku za šolo in ker je tudi naše poročilo v posamnostih nedostavno, zato radi priobčujemo na željo gospoda govornika kritični stavek njegovega govora doslovno, kakor je bil govorjen: "Gospod L. Svetec je trdil, da vera ni na dnevnem redu, da je tok zgodovine tak, da se dandanes mora vse klanjati narodnosti in da se tudi vera dandanes klanja narodnosti."

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Cast. gosp. Franc Perne, prefekt v deškem semenišču "Collegium Aloysianum" v Ljubljani je premeščen za II. kapelana pri mestni fari sv. Jakoba v Ljubljani. Na njegovo mesto pride č. gospod dr. Andrej Karlin, ki je imenovan ob enem suppleantom za mesto veroučitelja na tukajšnji c. kr. zgornji gimnaziji, izpraznjeno vsled vpokojenja preč. g. kanonika profesorja Josipa Marna. Č. g. Matej Pintar, ekspozit v Trnju, je nastavljen za provizorja v Stari Oselici. Č. g. Franc Kregar, kapelan v St. Vidu pri Zatičini, gre za provizorja v Javorje nad Škofjo Loko. Č. g. Franc Lakmaier, kapelan v Naklem, gre za ekspozita v Trnje. Premješeni so č. gg.: Jakob Pokorn, kapelan v Smledniku, v Poljane nad Škofjo Loko; g. Anton Nemec, kapelan v Šenčurju pri Kranju, v Naklo; Gustav Schiffrer, kapelan v Škofljanu pri Dobravi, v Šenčurje pri Kranju; Franc Košir, kapelan v Škofljanu pri Dobravi, v Smlednik, Luka Smolnikar, kapelan v Radečah, pri Zidanem mostu v Škofljan pri Dobravi; Anton Bojanec, kapelan v St. Janžu, v Škofljan pri Dobravi; Ivan Čebašek, kapelan v Poljanah nad Škofjo Loko, v St. Vid pri Zatičini; Josip Mensinger, kapelan v Šmarjeti, v St. Janž. — Na novo so nameščeni č. gg.: Karol Čik, v Radečah pri Zidanem Mostu; Franc Zvan v Šmarjeti; g. Anton Medved v Semiču.

(Poročil) se je danes profesor g. A. Bartel z gospico Julijo Goršičevo.

(Proti koleri.) Notranje in trgovsko ministerstvo sta ukazali z ozirom na nevarnost kolere: Če če pokaže v kakem političnem okraju azijska kolera, prepovedan je izvoz mesa, klobas, mleka, sira, masla, zelenjave in sadja. Nabiranje cunj je prepovedano v dotičnem okraju ali mestu z lastnim statutom, kakor tudi prodaja mleka, masla, sadja in zelenjave po hišah in javnih prostorih. Prestopki se kaznujejo z denarno globo od 1 do 100 gld. ali zaporom od 6 ur do 14 dnij.

(K č. oo. jezuitom je odpuščen) č. g. Matej Končar, kapelan v Semiču, ter se poda v kratkem na staroslavni Velehrad.

(Vojaške vaje.) Z Razdrtega se nam poroča z dné 4. t. m.: Jutri, dné 5. septembra, za rana odrinejo proč vojaki. Posebno možaki iz drugih kronovin so že davno šteli dueve, kedaj se zopet povrnejo v svojo domovino. Tistim, ki so navajeni na ravnine, sevda kraški svet ne more ugajati. Dné 3. septembra zvečer so častniki na Razdrtem v prostorih g. Filipa Kavčiča priredili banket, pri katerem je bilo do 300 oseb. Sviral je vojaška godba iz Hrašč. Z odhodom vojakov odide gostilničarjem ne majhen zaslužek, povrneti pa še mir in tihota.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) se je slovensko občinstvo — če prav to počitniško dobo ne vzpodbujevano po vodstvenih zahvalah — spominjalo z veliko požrtvovalnostjo zadnji mesec. Hvaležnimi čutili beležimo najpoprej knjižni dar g. nadučitelja Žirovnika iz Šentvida nad Ljubljano, ki nam je poslal večjo zbirko in po 100 iztisov svoje "Spomenice B. Potočnika" in "Opisa petindvajsetletnice tamošnje čitalnice" — in pa že tretji knjižni dar gosp. župnika Cotelja iz Kanfanara v Istri. — Gosp. Ivan Čebašek pošilja 58 gld., nabranih mej dubovnimi in svetnimi gospodi o petdesetletnici velečast. g. župnika Jerneja Ramovša; z letnino podružnice za "Breški okraj" smo prejeli 30 gld. 20 kr. kot čisti ostanek dohodka gledaliških predstav vrlih diletantov breške čitalnice in 17 gld. nabranih v čitalnični puščici; gosp. J. Tomšič iz Ilirske Bistrice pošilja 25 gld., nabranih po predsedniku "Planinskega društva" iz Sušaka o priliki izleta v Bistrico; Ciril-Metodijski dar šentpeterske moške podružnice iznaša 12 gld. 50 kr.; oni "cestnega

odbora" za okraj kamniški, nabran na predlog gosp. župana Močnika po gosp. A. Mejaču ml. pa 10 gld. 65 kr.; načelnik g. Mihael Starč sam je daroval 5 gld.; o učiteljski konferenciji v Črnomlju so zložili zbrani gg. učitelji kot "narodni oboles" o tridesetletnici službovanja g. nadzornika Jeršinoviča 10 gld.; gosp. Fran Čargo iz Tolmina daruje 7 gld.; gspđ. Viktorija Praprotnikova, učiteljica v Postojni, pošilja 5 gld., nabranih v veseli družbi drugi dan po glavni skupščini v Postojni; gosp. pravnik A. Švigelj iz Borovnice pa 5 gld., nabranih pri domači veselici; gosp. bogoslovec Albin Klun 2 gld. kot darilo male družbe v Smledniku; gospa mati umrle ljubljanske mestne vrtnarice Marije Podobnikove nam je izročila 1 gld. 60 kr. kot letni navadni dar hčere, ki jej je umirajoča naročevala, naj ne pozabi njenega vsakoletnega daru družbi; in iz Novega Mesta smo prejeli od neimenovanega narodnjaka 1 gld. — Vam, ki se spominjate naše družbe posamezno ali v družbah, veselih ali žalostnih, vsem vam naj izprosi brata sv. Ciril in Metod obilnega nebeskega blagoslova pri vsem vašem delovanju!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
(Vipavska čitalnica) priredi dne 8. septembra t. l. v svojih prostorih veselico. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. "U tebi domovina", zbor. 3. Simfonia "Cigani", F. A. Vogel. 4. "Zmešnjava na zmešnjavo". (Burka v petih.) 5. Prosta zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina k igri 30 kr., sedež 20 kr., vstopnina k plesu 1 gld. — K obilni vdeležbi vabi uljudno odbor.

(Koncert) priredi pevsko društvo "Lira" v Kamniku dne 8. septembra t. l. v dvorani gosp. F. Fišerjasa. — Vspored: 1. Ant. Hajdrih: "Na boj", moški zbor. 2. Dr. G. Ipavec: "Pozdrav", mešani zbor. 3. Iv. pl. Zajc: "Črnogorac Črnogorki", moški zbor. 4. Ant. Hajdrih: "S rota", moški zbor z alt-samospevom. 5. Iv. pl. Zajc: "Zrinski Frankopanka", moški zbor. 6. A. A. Leban: "Slôvo od domovine", mešani zbor. 7. P. H. Sattner: "Za dom med bojni grom", moški zbor. Po koncertu prosta zabava. Med posameznimi točkami in pri zabavi svira godba na lok. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 kr. za osebo; društveni člani prosti.

(Slovstvo.) Kateri bo? Prizor iz domačega življenja. Po Bogosl. Rogačkem predelal J. pl. K. V Celju 1892. Tiskal in založil Dragotin Hribar. Cena 15 kr., po pošti 2 kr. več. — Ta drobna kujičica nam na 29 straneh podaja burko, ni boljo ni slabšo, nego se jih je v "prospeh ljublienega

slovenskega naroda" natiskala legija. Mlado dekle, katero sili oče k možitvi, obljubi zvito zakon peterim snubačem; vzame pa, kar menda ni najbolj čudno, samo jednega. S tem je pa igra končana, ki nima sicer nobene ideje, pač pa precej slab jezik. Vendar bo morda marsikaterega mladega narodnjaka, ki iz ljubezni do naroda vsako leto vsaj jedenkrat z velikim trudom izbira igre za veselice, rešila iz zadrega.

Telegrami.

Dunaj, 3. septembra. Cesar je povabil k sebi župana dr. Prixa in ga natančno popraševal, kaj se je že vse storilo proti koleri. Izrekel je, da je zadovoljen s tem, kar se je storilo.

Dunaj, 5. septembra. Otvoril se je shod dermatologov. Iz vseh dežel oglašeni so se skoro polnoštevilno sešli. V voljenem predsedstvu zastopane so vse države.

Berolin, 4. septembra. Danes nov težek slučaj kolere. Poleg tega pa še 26 kolere sumljivih slučajev. Uvoz surovega masla iz Hamburga je proti dveletni ječi prepovedan.

Hamburg, 4. septembra. Epidemija se širi. Danes 53 več mrtvih, nego včeraj. Prišlo 70 pruskih vojaških zdravnikov. Delavci zapuščajo mesto.

Peterburg, 4. septembra. Kolera se je zopet začela. V Voronežu jih povprek na dan 588 zboli, 198 pa umrje.

Chambery, 5. septembra. Pri banketu naglašal je Carnot, da republika nema vernejših državljanov, kakor so Savojsci. Gledé na voljo naroda, morajo prenehati strankarski boji, da bode zaupal svet v mirno republiko.

Pariz, 5. septembra. Včeraj se je zboljšalo. Zbolelo 41, umrli 4.

Umrli so:

31. avgusta. Rudolf Drogenik, železniškega sprevodnika sin, 1¹/₂ leta, Resljeva cesta 18, božjast.
2. septembra. Janez Blas, delavčev sin, 3 mesece, Vožarski pot 5, katar v črevih.

Tuji.

2. septembra.
Pri **Maliču**: Baron Baillou, zasebnik, iz Leseec. — Grof Hohenwart, c. kr. tajni svetnik, s soprogo; Rottenberg,

Mihalup, Messing s soprogo, Harzl, trgovci, z Dunaja. — Suchi, nadzornik, iz Gradea. — De Zamparo, Engelman, Giamario s soprogo, Seehigna, zasebniki, iz Trsta. — Fischer, knjigotriec, iz Ljubljane. — Rismondo, posestnik parnikov, z bratom, iz Dalmacije. — Kusculan iz Pulja. — Zollardi s hčerjo z Reke. — Skutzik, asistent, iz Trbovelj. — Liebe, zasebnik, s sestro, iz Kočevja. — Kramar, trgovec, iz Kan že.

Pri **Stonu**: Baife, zasebnik; baron Rudolf Eliaschek pl. Siebenburg, stotnik; Račić s hčerjo, iz Zagreba. — Rabos, inženir; Schebek, nadinženir, s soprogo; Strauss in Grün, potovalca, z Dunaja. — Uhl in Posch, zasebnici, iz Gradea. — Stagni, Bertelli, Crass in Ofenheimer, zasebniki, iz Trsta. — Benvenuti, zasebnik, iz Inomosta. — Finger, potovalec, iz Plzna. — Blaž, trgovec, z Reke. — dr. Matkovec, policijski komisar, s soprogo, iz Spljeta. — Walland, trgovec z lesom soproga, iz Konjic. — Korše, pekovski mojster, z rodbino, iz Požuna. — Zachar, predstojnik, s soprogo, iz Budimpešte. — Beissbarth, trgovec, iz Norimberka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Mosettig, šolski vodja, iz Trsta. — Ober, slikar, iz Norimberka.

Pri **avstrijskem caru**: Bregant, učitelj, iz Sele.

Pri **bavarskem dvoru**: Wittreich iz Gradea. — Rossman, dijak, iz Maribora. — Wentzel, gimnazijski suplent, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		razkoma v mm	toploma po Celzija		
7. u. jut.	736 2	11 8	brezv.	megla	0 00
3 2. u. pop.	733 5	26 8	sl. jvzh.	del. oblak.	dež
9 u. zveč.	732 3	18 2	sl. szap.	jasno	
7. u. jut.	728 9	1 66	sl. szap.	dež	
4 2. u. pop.	727 1	2 40	"	oblačno	18 00
9. u. zveč.	727 4	1 64	zm. jzap.	"	dež

Srednja temperatura obeh dni 18°6' in 18°3', oziroma za 2° in 1° 15' nad normalom.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov, katere je napravila ali v bodoče namerava napraviti moja soproga. Osklanjam vsako odgovornost v tem oziru ter svarim vsakega, kateri bi jej hotel kaj zaupati.

405 1
Franc Kerže,
Opekarska cesta št. 12.

Velika 50 krajcarska loterija.

Glavni dobiček

75.000 gld.

Srečke à 50 kr. priporoča: J. C. Majer v Ljubljani.

Zrebanje že 15. oktobra.

(177 4)

Anton Bartel,
c. kr. gimn. profesor.

Julija Bartel, rojena Gorčič,
poročena.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1892.

(406) 1

Nb. Mesto vsakega drugega obvestila.

Razprodaja

od tvrdke M. Neuman, Slonove ulice št. 11 prevzete

narejene obleke za gospode in dame

po dokaj znižani ceni.

Spoštovanjem

Gričar & Mejač,

Slonove ulice št. 11.

399 6-4

Dunajska borza.

Dne 3. septembra.			Dne 3. septembra.		
Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld. 50 kr.	Ogerska zlata renta 4%	111	gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95	95	Ogerska papirna renta 5%	100	40
Zlata renta 4%, davka prosta	114	30	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	—
Papirna renta 5%, davka prosta	100	40	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150	50
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996	—	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184	25
Kreditne akije, 160 gld.	315	25	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	15
London, 10 funtov strl.	119	65	Zastavna pisma	100	25
Napoleonondor (20 fr.)	9	49 1/2	Kreditne srečke, 100 gld.	188	25
Cesarski cekini	5	69	St. Genois srečke, 40 gld.	62	50
Nemških mark 100	58	60			
			Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld. — kr.
			Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17	50
			Rudolfove srečke, 10 gld.	24	50
			Salmove srečke, 40 gld.	62	25
			Windischgraezove srečke, 20 gld.	58	—
			Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151	50
			Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2817	—
			Akije južne železnice, 200 gld. sr.	101	50
			Papirni rubelj	1	20
			Laskih lir 100	—	—

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:
4% bolzansko-meranske prioritete.
4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Zrebanje dne 15. septembra!
50.000 goldinarjev
dobi se z jedno
ogersko hipotečno promeso
à 1 1/2 gld. in 50 kr. kolek.